

OPETUSHALLITUS

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN OPETUSKÄYTTÖ JA SUKUPUOLI

Ella Kiesi Opetushallitus

Tieto – ja viestintäteknikkataidot kouluissa

Valtakunnalliset opetussuunnitelmien perusteet lähtökohtana Tieto- ja viestintäteknikalla ei omaa oppiainetta

Tietotekniikka ja mediataidot sisältyvät opetusta eheyttäviin aihekokonaisuuksiin

1. Aihekokonaisuus ihminen ja teknologia sisältää tietoteknisten laitteiden ja ohjelmien käyttötaidot
2. Aihekokonaisuus viestintä- ja mediataito sisältää viestinnän ja median välineiden käyttötaidot
3. Myös moniin oppiaineisiin sisältyy tietoteknisten välineiden käyttöä

Perusteiden yleisessä osassa edellytetään käytettävän monipuolisia työtapoja, myös tieto- ja viestintäteknikan taitojen kehittymistä edistäviä työtapoja.

TVT-perustaitojen toteutuminen

- Perustaitojen opetuksen toteuttamistapa vaihtelee kunnittain (atk-ajokorttityyppisesti, tietotekniikan opettajan opettama erillinen kurssi tai integroituna eri oppiaineiden opetuksen osaksi)
- Opetushallitus on erikseen antanut v.2005 suositukset taitotasoista perusopetuksessa
- Taitojen saavuttamisesta ei ole ajantasaisia seurantatuloksia, mutta kuitenkin tiedetään, että kunnittain ja kouluittain on suuria eroja ja että seuraavalle asteelle siirtyvien oppilaiden taidoissa on puutteita
- Tavoitteiden toteutumisessa ei sukupuolten välillä suuria eroja, mutta muita eroja paljonkin

Tieto ja viestintäteknikka opetuksen välineenä

- Perustaitojen opetuksen lisäksi tietotekniikkaa käytetään myös opetuksen ja oppimisen välineenä, mutta vielä vähän
- Eroja opettajien osaamistasossa
  - ◆ Vain noin kolmasosa opettajista ilmoittaa osaavansa käyttää tietotekniikkaa pedagogisesti järkevällä tavalla jokapäiväisessä opetuksessaan
  - ◆ Täydennyskoulutukseen osallistumisessa ei suhteellisesti suuria sukupuolieroja, vaikka joillakin kursseilla miesopettajia suhteutettuna määräänsä nähden enemmän kuin naisia

Tietotekniikan opetuskäytön määrässä eroja oppiaineiden kesken

Suomi tietotekniikan opetuskäytön määrässä

- Eurooppalaisessa mittakaavassa keskitasoa (ei kärkimaiden joukossa)
- Pohjoismaista viimeinen

Suomalaisista opettajista yläkoulussa tietotekniikkaa käyttää säännöllisesti (SITES 2006)

- Reaaliaineiden, äidinkielen ja vieraiden kielten opettajista 35 %
- Luonnontieteen opettajista 15 %
- Matematiikan opettajista 9 %

Laitetiheys 2008 keskimäärin

	Oppilaita/tietokone
Peruskoulut	6,2
Lukiot	5,4
Ammatilliset oppilaitokset	3,4
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset	4,6
Lähde: Tilastokeskus	

Yli kolme vuotta vanhojen koneiden osuus peruskouluissa 60 % ja lukioissa 50 %

Koulujen välillä suuria eroja, satoja kouluja yli 10 oppilasta/tietokone

Nuoret tietotekniikan käyttäjinä

- Nuorten tietotekniikan käyttö vapaa-ajalla huomattavasti laajempaa kuin koulussa
- Vapaa-ajalla käyttö erilaista kuin koulukäyttö (vapaa-ajalla käytetään yhteisösivustoja, IRC-Galleria, Youtube ja Facebook , pelisivustoja ja pikaviestimiä ja koulussa tiedonhankinnan välineitä tai toimisto-ohjelmia, vähän myös harjoitusohjelmia)
- Esimerkiksi lukioikäiset nuoret suhtautuvat varauksellisesti tietotekniikan hyötykäyttöön opiskelussa
- Sosiaalinen media on vasta tulossa kouluun ja ehkä eri välineillä kuin vapaa-aikana

Tyttöjen ja poikien tietotekniikan käytössä ja kokemuksissa (vapaa-ajalla) eroja

- Pojat pelaavat ja hakevat viihdettä verkosta enemmän, tytöt pitävät yhteyttä kavereihin, luovat uusia kontakteja ja esiintyvät itse verkossa enemmän
- Tietoturvapäivän kuvatutkimuksen mukaan tytöt hakevat verkosta kuvia julkkiksista, kavereista ja eläimistä ja pojat hauskuutta, tv-sarjoja ja elokuvia
- Molemmat kokevat seksuaalista häirintää ja ehdotteluja netissä, mutta tytöt selvästi enemmän (SM 2008)

- MITÄ SEURAUKSIA ON TASA-ARVON KANNALTA SIITÄ, ETTÄ TIETOTEKNIIKAN KÄYTTÖ PAINOTTUU NIIN VOIMAKKAASTI VAPAA-AIKAAN KOULUN KUSTANNUKSELLE, KUIN NYT TEKEE ?